

Detaljplan för del av Hertsölandet Hertsön 11:1, Harrvikens Marina Luleå kommun   Norrbottens län

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

2015-03-24

Hur samrådet har bedrivits

Detaljplanen

Plan och tillväxtutskottet gav 2011-05-23 § 55 Stadsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att upprätta en detaljplan för området.

Detaljplanen har inte föregåtts av något detaljplaneprogram.

Samråd har under planarbetet kontinuerligt skett med berörda kommunala förvaltningar och bolag.

För att få bättre kunskapsunderlag och ge möjlighet till insyn och påverkan visades detaljplanehandlingar för samråd fr.o.m. 2014-02-10 t.o.m. 2014-02-24. Handlingarna skickades med post till fastighetsägare i anslutning till området, övriga intressenter enligt sändlista, och till länsstyrelsen. Annonser om samråd infördes också i lokaltidningarna 2014-01-31.

Ett allmänt samrådsmöte om planförslaget hölls 2014-02-10. Mötet, som hölls i Hertsöskolans aula, annonserades även i lokaltidningarna. Anteckningar från samrådsmötet bifogas, bilaga 1.

Under samrådstiden inkom 11 skrivelser.

Skrivelser utan erinran har inkommit från:

- Försvarsmakten, 2014-02-14,
- Skanova, 2014-02-24.

Skrivelser med synpunkter och/eller frågor har inkommit från:

- Länsstyrelsen, 2014-03-12,
- Sjöfartsverket, 2014-02-17,
- Lantmäteriet, 2014-02-18,

- Räddningstjänsten, 2014-02-18,
- Miljönämnden, 2014-02-28,
- Fritidsnämnden, 2014-05-22,
- Fastighetsägare, Hertsön 2:34, 2014-02-06,
- Fastighetsägare, Hertsön 2:19, 2014-02-09,
- Fastighetsägare, Hertsön 2:20, 2014-02-21,
- Fastighetsägare till Hertsön 2:44 samt grupp av ägare till 14 st fastigheter, 2014-02-24,
- Fastighetsägare, Hertsön 2:46, 2:50, 2:55, 2014-02-24.

Synpunkterna sammanfattas och kommenteras nedan.

Inkomna synpunkter med kommentarer

Synpunkterna sammanfattas kortfattat nedan. *Stadsbyggnadsförvaltningens kommentarer skrivs med kursiv stil för att skilja dem från inkommen synpunkt.*

Myndigheter

Länsstyrelsen

Länsstyrelsens yttrande bifogas samrådsredogörelsen. Se bilaga 2.

Angående lokaliseringen av den föreslagna småbåtshamnen säger Länsstyrelsen att gemensamma hamnar är bra men att tidigare opåverkade områden om möjligt bör undvikas för nya hamnar, att platsen har så litet vattendjup att den är olämplig samt att regelbunden avsättning av sediment kommer att medföra oftare återkommande muddringar.

Av länsstyrelsens samrådsyttrande kan man få intrycket att planförslaget är ett ingrepp i kärnan av ett oexploaterat större område. Detta är enligt vår mening en felaktig bild. I själva verket är planområdet beläget i nordligaste kanten av ett relativt oexploaterat område, men beläget mellan två bebyggelseområden. Planområdet utgör i praktiken en "lucktomt" - om än drygt 100 meter bred - mellan dessa bebyggelsegrupper.

Det föreslagna planområdet kan knappast betraktas som opåverkat, vilket tydligt framgår av satellitbilden i miljökonsekvensbeskrivningen. Det utgör både en mycket liten del, och är beläget vid norra gränsen av det avsevärt större mer sammanhängande till stor del obebyggda området vid Harrviken-Getholmsskatan. Från Getholmsskatan i söder till planområdet i norr är avståndet fågelvägen knappt 1 km. Avståndet längs strandlinjen - strandlängden - är dock ca 2.5 km. Av dessa 2.5 km utgör det föreslagna planområdet ca 0.1 km. Alltså ca 4 % av stranden.

Som jämförelse kan nämnas att från planområdet och österut längs Hertsölandet till dess spets är avståndet ca 4.6 km. I stort sett hela denna sträcka är exploaterad för bebyggelse med tillhörande pirar, bryggor, etc., vilket innebär att strandsträckan knappast har större biologiska värden eller har bra tillgänglighet för friluftsliv. Dessutom är det föreslagna planområdet och dess omgivning i hög grad påverkat av mänskliga aktiviteter som gamla båtlänningar, pirbyggen, gallring, siktröjningar och vedtäkt under årens lopp. Att den gröna barriären mellan Hertsölandets fritidshusområde och det storskaliga industriområdet på Playa Plannja skulle omintetgöras av planförslagets genomförande är därför inte en rimlig slutsats. Att betydande naturvärden skulle hotas eller att växt- och djurlivet i området i stort skulle påverkas negativt

är inte heller en rimlig slutsats av ovan nämnda skäl. Ytterligare inventeringar är då inte heller motiverade. Att ett genomförande av detaljplaneförslaget medför stora förändringar för växt- och djurlivet inom själva planområdet är tydligt beskrivet i planhandlingarna.

I Luleås omgivning samt skärgården utanför är topografin i allmänhet flack. Marken i strandområden är därför ofta låglänt och vattendjupen invid stränder ofta relativt små. De flesta småbåtshamnar runt Luleå har krävt muddringsåtgärder vid anläggandet och kräver det någon gång då och då under drift. Detta beror på landhöjning samt igenslamning av sediment. Om en helt ny småbåtshamn ska anläggas i närheten av Luleå kommer det alltid att krävas muddring i någon omfattning. Hur omfattande muddring som behövs kommer att variera. I detta fall är muddringen inte mer omfattande än att det muddrade materialet i sin helhet ska nyttjas i projektet, dvs inom planområdet. Att denna plats skulle vara särskilt olämplig av ovan nämnda skäl är då inte en rimlig slutsats.

Någon närmare dokumentation eller analys av sedimentationen i Harroviken presenterar inte länsstyrelsen. Kvantitativa bedömningar blir här därför spekulativa. Att en pir är nödvändig i alla hamnar är lika självklart som att den då påverkar sedimentationsförhållandena. En jämförelse av Luleås småbåtshamnar skulle sannolikt visa på stora skillnader i detta avseende. Jämför t ex Harroviken med Hagavikens respektive Hindersöstallarna. Dessa två hamnar har funnits under lång tid. Såväl Hagaviken som Hindersöstallarna är belägna inne i vikar. Innebär det då att Hagaviken och Hindersöstallarna är olämpliga pga större sedimentation och därmed större muddringsbehov? Enligt vår kännedom är dessa hamnar inte muddrade oftare än andra. Stadsbyggnadsförvaltningen anser därför att såväl dessa småbåtshamnar som Harroviken är lämpliga utifrån sannolik sedimentationshastighet.

Länsstyrelsen anser vidare att fler alternativ borde beskrivits inom ett större område av tätorten samt att motiveringen till varför alternativ 4 (som är en mindre, befintlig småbåtshamn) valts bort är dålig.

Av kommunens aktuella översiktsplan som antogs 2013 framgår att kommunen fram till år 2020 ska arbeta för att aktivt stödja och i möjligaste mån underlätta för aktörer som vill anlägga eller utveckla småbåtshamnar samt verka för fler småbåtspplatser i centrumlägen (Program C: Kuststaden Luleå, sid 23). Det framgår även av kommunens översiktsplan att Hertsölandet - där det aktuella detaljplaneförslaget är beläget - successivt ska utvecklas till en stadsnära by samt att det där ska finnas utrymme för fler båtplatser.

Enligt kommunens erfarenhet är det mycket svårt att åstadkomma nämnda utbyggnader av befintliga småbåtshamnar. I några befintliga hamnar har det under senare år tillkommit ett mindre antal nya båtplatser där det varit möjligt inom befintlig infrastruktur som pirlar, etc. Dessa möjligheter är nu till stor del uttömda och ytterligare utökningar kräver ny infrastruktur. De nuvarande båtplatsägarna i befintliga hamnar har i allmänhet inget intresse av detta. En majoritet brukar därför rösta mot sådana utbyggnader. För att ändra detta förhållande skulle sannolikt stora kommunala insatser krävas. Utökning av befintliga hamnar är därför inte en strategi som tillgodoser behovet av fler båtplatser i en växande kuststad med lång båttradition och stort båtintresse.

Andra närliggande platser i vikarna sydväst om planområdet har undersökts, bl a vid Getholmsskatan, men befunnits olämpliga pga större förekomst av stora block eller fast berg samt större exponering för sydliga vindar vilket skulle kräva större pirkonstruktioner, mm. Dessa lägen skulle vidare medföra betydligt större intrång i den s.k. gröna barriären än planförslaget.

Alternativ 4 har valts bort av skäl som framgår i MKB:n. Det är en befintlig hamn med hamnförening, platsen är mer svårtillgänglig och längre från möjlig anslutningspunkt för VA samt har stenar vid infarten som begränsar tillgängligheten till området. Omfattningen av muddringar blir dessutom här sannolikt avsevärt mer omfattande då avståndet till 3-meterskurvan från strand är mer än dubbelt så långt som i planförslaget.

Länsstyrelsen anser inte att det framgår hur berörda vattenförekomster påverkas, vad sedimentproverna gett för resultat, faktisk påverkan av själva muddringen och om den kommer att påverka vattenkvaliteten.

I MKB:n på sid 22 står: "Sedimenten i det planerade hamnområdet har analyserats med avseende på förekomst av metallerna arsenik, kadmium, krom, koppar, kvicksilver, nickel, bly, zink och vanadin. Alla analyser visade på låga halter enligt Naturvårdsverkets bedömningsgrunder. Fullständiga analysprotokoll finns i bilaga 2. Muddringens påverkan med avseende på grumling är tidsbegränsad. Vid grävning i bottensedimenten kommer grumling att uppstå, men genom att muddring inte sker då fisk leker, kan effekterna på fiskeleken begränsas.

Den planerade verksamheten bedöms inte bidra till att miljökvalitetsnormerna för vattenförekomsten överskrids." Vidare görs bedömningen att grumling inom Natura 2000-området Likskär inte behöver befaras pga ett avstånd på ca 4 km (sid 22). Den rimliga slutsatsen blir då att ingen påverkan på status i vattenförekomsten är sannolik.

Länsstyrelsen saknar en redovisning av hur planförslaget tillgodoser riksintressena turism och friluftsliv enligt kap 3 och 4 i Miljöbalken.

I MKB:n står på sid 20: "Ett idag oexploaterat område tas i anspråk vilket kan minska det rörliga friluftslivet i närområdet. Strandområdet är dock av sådan karaktär att ett omfattande friluftsliv inte är sannolikt. Sammantaget påverkas rekreation och friluftsliv positivt genom att fler båtplatser skapas, vilket ökar tillgängligheten till skärgården." Samt: "Den sannolika påverkan på riksintressena turism och friluftsliv är marginellt negativ på grund av planområdets begränsade areal i relation till kustområdet i sin helhet, samt något positivt på grund av en ökad tillgänglighet med båt till skärgården. Sammantaget bedöms inte riksintresset påverkas i någon nämnvärd omfattning."

Sjöfartsverket

Ingen erinran. Sjöfartsverket påpekar att den närbelägna utmärkta enslinjen till farleden 707 inte får påverkas så att dess nautiska funktion försämras, samt att nya pirar ska positionsbestämmas eller sjömätas och rapporteras.

Lantmäteriet

Lantmäteriet har synpunkter på bestämmelsen rörande upphävt strandskydd, på plankartan samt i beskrivningen, samt att fastighetsindelningen vad gäller den samfällda marken och vattnet tydligare bör framgå av planhandlingarna.

Den administrativa bestämmelsen om upphävt strandskydd bör förtydligas både på plankartan och i planbeskrivningen. Gränserna för den samfällda fastigheten Hertsön s:13 ska framgå tydligare på plankartan.

Kommunala förvaltningar och bolag

Räddningstjänsten

Ingen erinran. Räddningstjänsten påpekar dock vikten av att risk- och säkerhetsfrågor beaktas i den fortsatta planprocessen, särskilt vid ev etablering av bensinstation.

Miljönämnden

Miljönämnden avstyrker detaljplanen i sin helhet och förordar att planarbetet avbryts efter detta samrådsskede. Miljökontorets synpunkter liknar länsstyrelsens om olämplig plats pga lågt vattendjup, risk för ökad sedimentation, förlust av strandlövsskog samt även att närboende är negativa då boendemiljön förändras påtagligt.

Se ovan kommentarer till länsstyrelsens synpunkter ang vattendjup och sedimentation.

Angående strandlövs skogen anser Miljökontoret att strandlövs skogen inom planområdet är den kanske mest skyddsvärda miljön. Samt: "Även om denna lövs kog inte är lika välutvecklad som det större sammanhängande lövområde som angränsar i väster, så har den god potential att få högre värden...."

Det är alltså här inte nuvarande utan främst framtida värden som avses. Då detta område med strandlövs kog dessutom utgör endast ca 0.4 ha av det föreslagna planområdets landareal på 2.5 ha, måste slutsatsen bli att förlusten av denna strandlövs kog är mycket marginell i relation till de avsevärt större arealer strandlövs kog av högre kvalitet som finns väster om planområdet, dvs inom den s.k. gröna barriären.

Miljökontoret är negativ till planförslaget även pga risker för störningar för närboende. "Närboende har framfört invändningar mot projektet. Vi bedömer att det i första hand handlar om subjektiva upplevelser snarare än störningar som utifrån objektiv synvinkel kan påvisas med lagstöd."

Ett genomförande av planförslaget medför utan tvivel förändringar för ett mindre antal närboende. Närmaste avstånd till befintligt fritidshus (fastigheten Hertsön 2:44) är ca 50 meter till närmaste anläggning (båthus) som föreslås uppföras inom planområdet, och ca 35 meter till plangränsen. Om detta kan anses som acceptabelt bör den fortsatta planprocessen få avgöra. Stadsbyggnadsförvaltningen anser därför inte att planarbetet ska avbrytas i detta skede.

Fritidsnämnden

Fritidsnämnden är positiv till detaljplaneförslaget.

Övriga

Fastighetsägare Hertsön 2:34

Fastighetsägaren är negativ till planförslaget och förordar andra alternativ.

Se ovan kommentarer till länsstyrelsens synpunkter om att fler alternativ borde beskri-

vits.

Fastighetsägare Hertsön 2:19

Fastighetsägaren anser att planförslaget försämrar boendemiljön och att det bör avslås.

Se kommentarer nedan till fastighetsägare Hertsön 2:20.

Fastighetsägare Hertsön 2:20

Fastighetsägaren anser att planförslaget försämrar boendemiljön och att det bör avslås. Han påpekar särskilt risker för försämrad vattenkvalitet i närområdet pga fortsatt grumling efter byggtiden samt av ökad båttrafik.

Hamnen kommer att innebära ökad båttrafik i området. Risk för försämrad vattenkvalitet vid eventuella bränsleutsläpp etc från båtar kan inte helt uteslutas. Efter byggtidens slut kommer grumlingen att i allt väsentligt att upphöra. Sannolikheten att båtpropellrar river upp botten sediment får betraktas som liten.

Fastighetsägare Hertsön 2:44

Fastighetsägaren anser att platsen för den föreslagna småbåtshamnen är olämplig och föreslår att den ska lokaliseras till viken norr om Getholmsskatan, samt beskriver en rad fördelar som denna lokalisering skulle medföra.

Se ovan kommentarer till länsstyrelsens synpunkter om att fler alternativ borde beskrivits.

Grupp av ägare till 14 st fastigheter

I skrivelsen framförs 6 st synpunkter med olika delsynpunkter.

1. Det hävdas att inget samrådsunderlag presenterades vid mötet, inga synpunkter antecknades, inga alternativa lokaliseringar beskrevs samt att det felaktigt påstods att ingen fisklek förekommer i det berörda strandområdet.

Såväl plankarta, planbeskrivning som miljökonsekvensbeskrivning presenterades på mötet, om än kortfattat, av respektive ansvarig författare. Dessa tre handlingar hade före mötet skickats i pappersform till berörda, samt lagts ut på kommunens hemsida. Motivet till att göra relativt korta presentationer på mötet 10 februari var att så snabbt som möjligt låta de närvarande ställa egna frågor.

Kommunens tjänstemän antecknade synpunkter och dokumenterade i form av kortfattade minnesanteckningar från mötet.

På mötet redogjordes för, och i miljökonsekvensbeskrivningen beskrivs, de tre andra alternativa lokaliseringar som utretts. Även ytterligare alternativa platser berördes på mötet, som Harrbäcksviken och Gamla Laxfisket.

I miljökonsekvensbeskrivningen anges på sid 20: "Planen medför att eventuella lekbottnar och uppväxtområden i muddringsområdet skadas." På sid 5 står: "De planerade åtgärderna innebär att ett flertal av de arter som förekommer, reproducerar eller födosöker i det berörda området tas bort eller trängs undan, helt eller delvis."

2. Det hävdas att de bottenprover som tagits i vattenområdet har tagits inom ett alltför litet område och därför är otillräckliga, särskilt då sulfithaltiga jordar kan misstänkas förekomma, samt att ingen redovisning av hur massorna ska läggas upp finns.

De bottenprover, s.k. sedimentprover, som tagits i vattenområdet är belägna ca 60, 130 samt 200 meter från strandlinjen. Detta måste bedömas som representativt för strandförhållandena i detta, tydligt efter topografin zonerade, land- och vattenområde. Att ta ytterligare prover längre in tillför sannolikt inte mer kunskap.

Det som avses är sannolikt sulfidhaltiga jordar. Sådana jordar förekommer på många platser längs kusten. Någon större omfattning på denna plats är osannolik, då jordarten är morän, men mindre s.k. "linser" kan inte heller uteslutas. Dessa kan vara mkt små och belägna var som helst. Om sådan jordart påträffas ska dessa jordar hanteras och deponeras enligt särskilda bestämmelser.

Hur massorna ska läggas upp redovisas i plankartans illustration, vilket även beskrevs muntligt på samrådsmötet 10 februari 2014.

3. Det hävdas att det inte finns någon redovisning av de hydrologiska verkningarna av den aktuella piren och dess inverkan på motstående intressen i närområdet, samt att uppgifter om innehav till av planen berörd särskild rätt saknas.

I miljökonsekvensbeskrivningen sägs på sid 14: "Muddring och anläggandet av pir och bryggor i vattenområdet påverkar bottenstrukturen och förändrar djupförhållanden, vågpåverkan, vattenströmmarna och ishyolingen längs stranden." Detta är naturligtvis ingen kvantitativ redovisning av förväntade hydrologiska förändringar, utan en kvalitativ redovisning baserad på erfarenheter från bl a ett relativt stort antal småbåtshamnar i Luleåområdet med liknande förhållanden. En kvalitativ redovisning har bedömts tillräcklig i detta fall. I övrigt redovisas i planhandlingarna en mångfald av olika slag av påverkan på motstående intressen i närområdet.

Det är oklart exakt vad synpunkten angående särskild rätt gäller, men på sid 15 i miljökonsekvensbeskrivningen anges: "Fastighetsägare i området kring Harroiken har nyttjanderätt till samfällighetens väg och den samfälliga stranden för bad och dylikt samt som landningsplats för båt." Hertsö samfällighetsförening har vidare genom arrendeavtal 2014-04-02 gett exploatören dispositionsrätt till den samfälliga marken inom planområdet. Se även ovan kommentar på lantmäteriets synpunkter.

4. Denna synpunkt är ett påstående om att planområdet med hänsyn till buller och visuella störningar är olämpligt för den planerade verksamheten.

Stadsbyggnadsförvaltningen anser inte det framgått att planområdet är olämpligt för den planerade verksamheten av dessa skäl.

5. Med hänvisning till länsstyrelsens uttalande från 2011 om platsens ringa vattendjup, hävdas att platsen är olämplig för den planerade verksamheten och att den därför bör lokaliseras till annan plats.

Se ovan kommentarer till länsstyrelsens synpunkter.

6. Denna synpunkt är ett påstående om att intresset att ta området i anspråk enligt planen inte väger tyngre än strandskyddsintresset.

Stadsbyggnadsförvaltningen anser inte att strandskyddsintresset på denna plats väger tyngre än det allmänna intresset av fler båtplatser i Luleå.

Fastighetsägare Hertsön 2:46. 2:50, 2:55

Fastighetsägaren anser att planförslaget försämrar boendemiljön och att det bör avslås. Anser att stenpiren bör placeras längre in i viken.

Se ovan kommentarer till länsstyrelsens synpunkter. En placering av piren längre in i viken motsvarar alternativ 2, vilket valts bort.

Han anser vidare att plankartan bör kompletteras så att planbestämmelse n1 även gäller för det skogsområde som ligger närmast Lövskärsvägen i planområdets norra del.

Planbestämmelsen införs enligt synpunkten.

Fastighetsägaren ifrågasätter omfattningen av den miljötekniska undersökningen, särskilt varför inte organiska miljögifter har analyserats i sedimentproverna.

Den organiska giftiga föreningen TBT återfinns ofta i bottensediment i småbåtshamnar. Då en sådan koncentrerad trafik av småbåtar inte har funnits i Harroiken finns ingen anledning att anta att TBT skulle finnas här i nämnvärda mängder. Samtliga metaller i bottensedimentet inom planområdet visade även på låga halter enligt Naturvårdsverkets bedömningsgrunder.

Han ifrågasätter även sedimentprovtagningen.

Se ovan kommentarer till länsstyrelsens synpunkter.

Fastighetsägaren anser slutligen att MKB:n behöver kompletteras enligt ovan samt angående ev bortträngning av sediment mot sin fastighet vid byggande av pir.

Vid byggandet av piren bedöms riskerna som små då skyddsåtgärder normalt föreskrivs. Sådana skyddsåtgärder regleras i miljötillståndet om tillstånd beviljas.

Ställningstagande och förändringar

Med anledning av inkomna synpunkter görs följande förändringar i detaljplanen inför granskningsskedet:

1. Att ingen påverkan på den aktuella vattenförekomstens miljökvalitetsnormer är sannolik ska förtydligas i MKB:n.
2. Att ingen påverkan på riksintressena för turism och friluftsliv är sannolik ska förtydligas i MKB:n.
3. Den administrativa bestämmelsen om upphävt strandskydd bör förtydligas både på plankartan och i planbeskrivningen.
4. Gränserna för den samfällda fastigheten Hertsön s:13 bör framgå tydligare på plankartan.
5. Planbestämmelsen n1 införs i plankartan för det skogsområde som ligger närmast Lövskärsvägen.

Därutöver görs även nedanstående förändringar:

6. AnneLie Granljung, planchef, ska stå med på plankartan.
7. En översiktskarta ska finnas på plankartan.
8. Piren samt parkeringplatser ska finnas i plankartans illustration.
9. MKB:n ska uppdateras och redigeras.

Stadsbyggnadsförvaltningens planavdelning 2015-03-24

AnneLie Granljung
Planchef

Bo Sundström
Planhandläggare

Bilaga 1 Anteckningar från samrådsmötet
Bilaga 2 Länsstyrelsens synpunkter

Möte 2013-03-21 Stadshuset vån 5

Närvarande: Bo Sundström, Jonas Nilsson, Örjan Spansk, Mats Sandqvist, Hanna Ostren, Erik Finni.

1. Ett ngt reviderat utkast till planförslag diskuterades. Hamnen har numera två långa flytbryggor. Ev ska bef rester av stenpir inom planområdet flyttas västerut. Detta måste i så fall tas med i miljöprövningen. Utökning av området kan då behövas. Synpunkter framfördes/diskussion om bl a ev behov av reserv/utvecklingsytor, max hushöjd, exploateringsvolym, antal P-platser, rampens läge, utfartsförbud och lovplikt för trädfällning inom n-område.
2. Utbyggnaden ska ske delvis etappvis m a p antal båtplatser och båthus.
3. Behovet av en kalkyl på massbalansen framfördes. Hanna ser till att sådan görs.
4. Kopplingar och samordning mellan miljöprövningsprocessen och detaljplaneprocessen , främst deras tidsplaner, diskuterades. Innehållet i handlingarna, t ex MKB, kommer till stora delar att vara gemensamma. Om ansökan om miljötillstånd till mark- och miljödomstolen i Umeå kan lämnas in nu under våren bör samråd för detaljplanen kunna ske i augusti och utställning i oktober/november. Fortsättningen av dessa två processer styrs därefter i hög grad av om/hur beslut överklagas. Bo undersöker om Byggnadsnämnden och ev KF kan besluta om detaljplan innan miljötillstånd vunnit laga kraft, samt hur kommunen vill agera parallellt i dessa processer.

Vid anteckn

Bo Sundström

Luleå kommun
Stadsbyggnadskontoret
ANKOM

2014-03-12

Dianr SBC 2011/61214

Hid 2014.327

Datum
2014-03-10

Diarienummer
402-1693-14

Luleå kommun
Stadsbyggnadskontoret
Planavdelningen
971 85 Luleå

Detaljplan för Hertsön 11:1, Harrvikens Marina, Luleå kommun

Bakgrund

Luleå kommun har tagit fram ett förslag till detaljplan för Hertsön 11:1, Harrvikens Marina. Huvudsyftet med detaljplanen är skapa förutsättningar för att kunna anlägga en marina med småbåtshamn i Harrviken, ca 10 km från Luleå centrum på Hertsön. Marinan ska bli en fullserviceanläggning med hamnplats, underhåll och vinterförvaring av fritidsbåtar.

Verksamheten innebär tillståndsprövning enligt 11 kap. miljöbalken. En miljökonsekvensbeskrivning kommer att upprättas till tillståndsansökan för vattenverksamhet samt till detaljplanen. Länsstyrelsen beslutade 2011-09-23 att den planerade vattenverksamheten kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Länsstyrelsens yttrande

Lokaliseringen

Länsstyrelsen förordrar generellt gemensamhetsanläggningar framför ett flertal enskilda hamnanläggningar men anser att tidigare opåverkade områden bör om möjligt undvikas för nya hamnar. Den föreslagna lokaliseringen av marinan saknar dessutom på grund av sitt begränsade vattendjup de naturliga förutsättningar som krävs för att anlägga en småbåtshamn. Den föreslagna platsen kräver omfattande muddringar då vattendjupet är lågt inom hela området. Länsstyrelsen bedömer dessutom att det sker en kontinuerlig uppgrundning i området genom regelbunden avsättning av sediment vilket innebär att återkommande muddringar troligen kommer att krävas för att behålla vattendjupet i hamnen.

Långgrunda vikar såsom Harrviken kännetecknas ofta av hög biologisk mångfald och ofta med ett rikt fågelliv. Av planhandlingarna framgår det att fågellivet och bottelevande organismer samt fisk kan påverkas negativt av genomförandet. Området är idag en grön barriär mellan fritidshusområdet på Hertsölandet och det storskaliga industriområdet i väster. Området är enligt planhandlingarna det enda kvarvarande oexploaterade delen av Hertsölandets strand. Platsen fungerar som en opåverkad refug för växt- och djurliv både på land och i vattnet mellan de hårt exploaterade stränderna

både i öster och väster. Det är svårt att hitta motsvarande långgrunda område med samma betydelse för växt- och djurliv i denna del av den inre skärgården. Områdets betydelse med avseende på naturvärden och betydelse för rekreation och friluftsliv är därmed stort.

I avsnitt 3.3. i MKB:n har kommunen beskrivit ett fåtal alternativa lokaliseringar för den planerade småbåtshamnen. Länsstyrelsen anser att det studerade området är alltför snävt avgränsat. Motiveringen till varför alternativ 4 valts bort är dessutom väldigt översiktlig och delvis motsägelsefull. Länsstyrelsen saknar en redovisning av fler alternativa platser för en ny småbåtshamn och en mer utförlig motivering varför alternativ 4, som utgörs av en befintlig hamn, är sämre än alternativ 3 som kommunen valt att gå vidare med. Kommunen har tagit fram en utredning kring behovet av båtplaster (Fritidsförvaltningen 2013-02-04) som kan bidra till att betrakta denna lokalisering i ett vidare perspektiv.

Naturvärden

Planområdet utgörs bland annat av fuktig/våt lövskog som kan vara känsligt för störningar. Havsbotten är långgrund och vara av stor betydelse för såväl fågellivet som för fisk. Ingen fågelinventering eller artinventering på land är genomförd. Enligt planbeskrivningen har spår av hackspett påträffats. En naturvärdesinventering med fokus på skyddade arter enligt artskyddsförordningen (2007:845) samt rödlistade arter bör genomföras då det kan krävas dispens från artskyddsförordningen ifall sådana arter påträffas och kan påverkas negativt av planerad verksamhet.

Strandskyddet

Området omfattas av strandskyddsbestämmelserna, vilka syftar till att långsiktigt trygga den allemansrättsliga tillgängligheten till strandområden samt bevara goda livsvillkor för djur- och växtliv. Djur- och växtlivet på land är inte tillräckligt beskrivet, såsom tidigare påpekats. Länsstyrelsen kan därför inte göra någon bedömning av hur strandskyddets syften tryggas beträffande påverkan på djur- och växtlivet.

Miljö kvalitetsnormer

Det framgår inte av planhandlingarna hur berörda vattenförekomster kan komma att påverkas av genomförandet av Marinan. Det bör framgå tydligare av planhandlingarna vad sedimentproverna gett för resultat och om det kommer att påverka vattenkvaliteten.

Riksintressen

Både i planbeskrivningen och i MKB:n konstateras att det föreslagna planområdet är beläget inom ett område som omfattas av riksintresse för turism och friluftsliv, främst rörligt friluftsliv, enligt 4 kap. 1 och 2 §§ miljöbalken samt för friluftsliv enligt 3 kap. 6 §. Miljöbalken. Länsstyrelsen saknar en redovisning av hur planförslaget tillgodoser dessa riksintressen.

Miljökonsekvensbeskrivningen

Länsstyrelsen saknar en beskrivning av hur den faktiska påverkan på miljön som själva muddringen kommer att innebära. Det framgår inte vilket område som kommer att muddras och vilken påverkan muddring, pirar och bryggor kommer att få på miljön i Harrviken och i stort. Konsekvenserna är alltför summariskt beskrivna utan redovisning av vilken påverkan genomförandet av detaljplanen kan innebära.

Datum
2014-03-10

Diarienummer
402-1693-14

Övrigt

Planärendet är i detta fall samordnat med en miljöprövning som innebär att detaljplanens genomförande är kopplat till om tillstånd till verksamheten kan ges eller inte. Kommunen bör därför avvakta med anta detaljplanen till dess att står klart att tillstånd till verksamheten kan ges.

Prövning enligt 11 kap. 10 § Plan- och bygglagen

Länsstyrelsen skall pröva om strandskydd upphävs i strid medgällande bestämmelser enligt 7 kap miljöbalken. I detta fall utgår Länsstyrelsen utgår i från att kommunen kommer under planprocessen att klargöra frågan om planens genomförande är förenligt med strandskyddets syften. Länsstyrelsen ska även pröva kommunens beslut att anta en detaljplan bl. a. om det kan befaras att ett riksintresse enligt 3 eller 4 kap. miljöbalken inte kan tillgodoses. Länsstyrelsen anser att det inte kan uteslutas att detaljplanes genomförande kan innebära en påtaglig påverkan på riksintresset för turism och friluftsliv, främst rörligt friluftsliv enligt 4 kap. 1 och 2 §§ miljöbalken samt friluftsliv enligt 3 kap. 6 §. I samrådsversionen av planförslaget har inte kommunen redogjort för om planförslaget tillgodoser dessa riksintressen.

Samråd

Samråd har skett med Länsstyrelsen enhet för naturvård, kulturmiljö, miljöanalys och miljöskydd.

Björn Adolfson
länsarkitekt

Mats Sjöberg
planarkitekt